

RANURA SCCL

Àmbit geogràfic: Comarcal

Forma jurídica: cooperativa sense ànim de lucre

Seu social: Figueres

- 5 persones treballadores
- 8 persones voluntàries
- 4 persones sòcies

NOMBRE ACTUAL DE PERSONES ATESES EN ELS SERVEIS D'ATENCIÓ A LES PERSONES:

- 385 a serveis a la infància i la joventut
- 56 a serveis a d'altres col·lectius en situació d'exclusió social

www.ranura.org

Breu història de l'organització:

Ranura va néixer, sense forma legal, el setembre de 2015 a Figueres, a partir d'algunes experiències puntuals en acompanyament a adolescents. A partir de l'estiu de 2017 ens vam constituir com a Associació sense ànim de lucre i l'any 2021 com a cooperativa sense ànim de lucre. Si bé vam començar les activitats a l'Alt Empordà i amb algun servei puntual a Girona, va ser el 2017 que vam començar a treballar a la Garrotxa. Des de l'any 2019 som quatre professionals i actualment sòcies treballadores de la cooperativa. També comptem amb una treballadora que realitza tasques administratives a temps parcial i cinc col·laboradores externes.

Missió:

La Missió de Ranura és aportar a la societat una mirada més amorosa, respectuosa i justa cap a les infàncies i les adolescències, per construir un món amb un futur on totes les persones puguem ser lliures i valorades independentment de la nostra edat i la diversitat de les nostres realitats.

Descripció de l'activitat:

L'activitat de Ranura se centra en quatre àrees de treball:

- Àrea terapèutica: Acompanyament individual a infants, adolescents i adults. Acompanyament relacional a parelles i assessorament familiar.
- Àrea formativa: Formacions a mida per a professionals de la docència i l'acció social. Supervisió d'equips professionals de l'àmbit de la docència i l'acció social.
- Àrea educativa: Tallers per a joves, per a famílies d'infants i famílies d'adolescents. Projectes d'acompanyament a centres educatius.
- Àrea comunitària: Projectes d'acompanyament a infants, adolescents i joves a entitats, administració local i altres administracions públiques.

DESCRIPCIÓ DE LA INICIATIVA PROPOSADA

ACOMPANYAMENT A ADOLESCENTS I JOVES EN SITUACIÓ DE VULNERABILITAT

Breu descripció

Des de Ranura acompanyem a adolescents i joves que es troben en situació de vulnerabilitat a raó dels seus contextos socials, familiars i escolars. Des de la creació del nostre projecte hem tingut molt clar que no volem atendre només a aquells adolescents i joves que tenen accés als serveis terapèutics privats, sinó que volem portar la qualitat dels serveis privats a les persones, entitats i administracions públiques.

Fa uns anys que ens és més fàcil parlar del patiment emocional i mental d'adolescents i joves, i des de Ranura hem vist com les necessitats d'acompanyament han crescut proporcionalment a l'increment de la fragmentació social.

Des de sempre hem procurat que cap adolescent i jove que ho necessiti es quedi sense l'acompanyament que mereix: amb la freqüència que li permeti realment fer un procés personal, en un entorn que no sigui patologitzant i que fomenti relacions sanes i reparadores.

A través de diferents serveis que tenim (el Servei d'atenció a l'adolescència, Zona VIP i acompanyament a joves migrants) oferim acompanyaments gratuïts a adolescents, jove si les seves famílies que no podrien accedir a serveis terapèutics.

Aportació de valor de la iniciativa

Per a nosaltres aquesta iniciativa té un impacte en la comunitat que és significatiu per a les persones acompanyades i per als seus entorns. Així mateix, tant a l'Alt Empordà com a la Garrotxa no existien entitats que oferissin aquest tipus d'acompanyament a adolescents i joves. Pel que fa al rigor metodològic, Ranura comptem amb una basta experiència per a desenvolupar projectes d'acompanyament de gairebé 10 anys. L'impacte per a la comunitat, a les persones que atenem i a la xarxa d'agents que tenim activada és notòria. Els resultats de transformació, des del nostre punt de vista, són mesurables tant pel que fa a la qualitat com a la quantitat de serveis que podem oferir. Per últim, aquest projecte és transferible i replicable a altres comarques i en altres entitats.

Necessitat a la que respon

Ja fa uns anys que veiem com augmenta el malestar emocional entre la població en general, i especialment entre la població jove. Això és degut a diversos factors, entre els quals la tendència a un major aïllament social, els efectes de la pandèmia en un moment de desenvolupament tan crucial, l'estrès i la pressió social que acompanyen les xarxes socials, són claus per entendre la situació actual. Per aquest motiu és tan important treballar amb projectes preventius de salut mental, per tal de desenvolupar competències emocionals en adolescents i joves, i en les seves famílies, buscant un impacte a llarg termini en elles i la societat en general. Cal tenir en compte quan pensem en la situació de salut mental i emocional de les persones adolescents i joves, que hi ha diversos factors que determinen aquesta situació que comprenen els determinants socials de la salut: l'accés a l'educació, els ingressos i les condicions laborals (en aquest cas de les seves famílies), l'habitatge i l'entorn, les xarxes de suport comunitari, l'accés als serveis de salut, l'entorn cultural i les condicions de vida i la nutrició. Tenint en compte que més d'un terç dels menors a Catalunya es troba en situació de risc d'exclusió social, és fàcil considerar que aquests factors socials i econòmics estan afectant a la seva salut física i també mental i emocional.

Principals objectius assolits

- Objectiu general 1: Millorar la salut emocional d'adolescents i joves.
 - 1.1. Fomentar la confiança i l'autoestima
 - 1.2. Reduir l'estrès i l'ansietat
 - 1.3. Adquirir noves eines d'autoconeixement i relacionals
 - 1.4. Promoure la resiliència davant les dificultats
- Objectiu general 2: Fomentar el suport familiar i la comunicació cap a adolescents i joves
 - 2.1. Millorar les habilitats comunicatives
 - 2.2. Afavorir la implicació activa de les famílies en el benestar emocional d'adolescents i joves
 - 2.3. Millorar la comprensió dels adults sobre els assumptes que preocupen a adolescents i joves
 - 2.4. Potenciar l'autonomia d'adolescents i joves dintre la família
- Objectiu general 3: Prevenir la intensificació de problemes emocionals en adolescents i joves.

- 3.1. Detectar signes de problemes emocionals
- 3.2. Proporcionar eines per a la gestió de les crisis
- 3.3. Fomentar xarxes de suport
- 3.4. Promoure la participació en activitats que millorin el seu estat emocional

Principals resultats obtinguts

- 1.1. Augment de la confiança en una mateixa i el grup i millora de l'autoestima.
- 1.2. Percepció de menys estrès i ansietat.
- 1.3. Augment d'eines d'autoconeixement i de gestió de les relacions.
- 1.4. Augment de les habilitats per a la resolució de situacions complexes.
- 2.1. Increment de moments de comunicació assertiva entre familiars i adolescents.
- 2.2. Increment de l'interès i implicació de les famílies en els processos d'adolescents i joves.
- 2.3. Adquisició de nous coneixements en relació al moment vital d'adolescents i joves.
- 2.4. Percepció de major autonomia d'adolescents i joves
- 3.1. Detecció de símptomes de malestar emocional que requereixen de suports específics
- 3.2. Augment d'eines per a gestionar crisis dintre la família
- 3.3. Augment de la possibilitat de formar part de xarxes de suport.
- 3.4. Inclusió de joves en diverses activitats per a la millora del seu benestar,

Abast de l'experiència

Ranura està vinculada als territoris de l'Alt Empordà i la Garrotxa des de fa deu i vuit anys respectivament, essent en relació a l'acompanyament emocional a infants i adolescents un referent, tant per a altres entitats com per a les administracions.

Des del naixement de Ranura hem acompanyat centenars d'adolescents, joves i les seves famílies a municipis com Figueres, Olot, Llançà, Sant Jaume de Llierca, Roses, Castelló d'Empúries, l'Escala i Sant Pere. Així mateix, hem format i acompanyat a molts professionals de l'acció social i la docència a poder transformar la mirada que tenen cap a l'adolescència, que com sabem molt sovint està vinculada a estereotips.

Per a nosaltres és important poder seguir realitzant aquesta tasca amb qualitat i professionalitat, i poder arribar cada vegada a més joves i famílies que necessiten un acompanyament i degut a les seves condicions de vida no poden permetre's assumir-ne el cost.

Persones implicades en l'experiència:

Treballadores: 7

Membres equips directius: 4

Sòcies: 4

Ateses: 58

Voluntàries: 8

Principals factors clau d'èxit

- L'acompanyament centrat en la persona
- El treball interdisciplinari i en xarxa
- La relació de confiança i el vincle significatiu
- Les intervencions flexibles i adaptades
- L'enfocament comunitari i inclusiu
- L'avaluació i formació contínua

Dificultats i reptes superats

Pel que fa als reptes i dificultats, durant aquests anys el més significatiu que hem hagut d'atendre és la dificultat de mantenir els serveis i projectes de forma continuada, degut als canvis de finançament.

Així mateix, sovint la dificultat d'implicació de les famílies degut a les realitats econòmiques i socials que viuen, fa que els processos amb adolescents i joves no siguin tan fructífers com ho podrien ser.

Elements innovadors que aporta la iniciativa

Com dèiem, aquesta iniciativa a les comarques a on treballem era inexistent en el moment que va néixer Ranura. Portar l'acompanyament individual i grupal a adolescents, joves i famílies que han quedat excloses dels serveis privats per temes econòmics, i dels serveis públics per no ser casos "clínic" que necessitin d'un acompanyament psiquiàtric o psicològic que s'ofereix des de la pública.

Portar les teràpies humanistes a sectors que normalment en queden exclosos, garantint la mateixa qualitat que en els serveis privats, per nosaltres és una de les innovacions d'aquest projecte.

Principals factors que permeten la transferència i replicabilitat

Els factors que permeten i afavoreixen la transferència són els següents:

- La transparència de Ranura a l'hora de mostrar les formes de treballar.
- La formació a altres professionals
- L'acompanyament que realitzem a iniciatives similars